

Velvyslanectví České republiky
v Rakousku

Legislativní náležitosti vysílání pracovníků a působení českých OSVČ a firem v Rakousku

Vypracováno Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Rakousku

Kontakt: tel.: +43(0)1 899 58-164/-168, E-Mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

ve spolupráci s advokátní kanceláří

TaylorWessing

Obsah

1	Úvod	5
2	Poskytování služeb podnikateli/OSVČ na území Rakouska	6
2.1	Volná živnost	6
2.1.1	Volná živnost - dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb	6
2.1.2	Volná živnost - dlouhodobé či pravidelné vykonávání služeb	7
2.2	Vázaná živnost	7
2.2.1	Vázaná živnost – dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb	7
2.2.2	Vázaná živnost – dlouhodobé či pravidelné vykonávání	10
3	Zvláštní téma – OSVČ vs. vysílání zaměstnanců – „zdánlivá samostatně výdělečná činnost“	11
4	Vysílání zaměstnanců do Rakouska	13
4.1	Co se rozumí vysláním pracovníků - požadované dokumenty	13
4.2	Ohlášení zaměstnanců u finanční policie	15
4.2.1	Zjednodušené hlášení (LSD-BG §19).....	16
4.2.2	Výjimky z ohlašovací povinnosti	16
4.3	Mzda, daň ze mzdy a mzdové podklady.....	18
4.3.1	Stanovení základní mzdy	18
4.3.2	Mzdové podklady	20
4.3.3	Výjimka z minimální mzdy - zvláštní ustanovení tzv. montážního privilegia - případy dodávky a montáže zaměstnavatelem vyrobených technických zařízení.....	21
4.3.4	Daň ze mzdy	22
4.4	Sociální a zdravotní pojištění.....	22
4.5	Správní postihy v případě nedodržení předpisů o vysílání zaměstnanců	23
4.5.1	Sankce v případě porušení formálních povinností	24
4.5.2	Sankce v případě nedodržení minimální mzdy.....	24

4.5.3	Další sankce - předběžné zabavení peněz, pozastavení plateb, vybírání jistiny, dočasný zákaz vykonávání činnosti v Rakousku	25
4.5.4	Jmenování odpovědného zástupce	26
5	Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oboru stavebnictví – BUAK	26
5.1	Rozsah kompetence pojišťovny BUAK.....	26
5.2	Ohlašovací povinnost zaměstnanců v oboru stavebnictví	27
5.3	Placení příplatků na dovolenou.....	27
5.4	Nárok zaměstnanců na dovolenou.....	29
6	Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oblasti přepravy zboží a osob	30
6.1	Nová pravidla pro řidiče v mezinárodní silniční dopravě dle směrnice (EU) 2020/1057	30
6.1.1	O vysílání se jedná v následujících případech	30
6.1.2	O vysílání se naopak nejedná v následujících případech	31
6.2	Ohlašování zaměstnanců v oblasti přepravy zboží a osob	32
6.2.1	Ohlašování zaměstnanců v mezinárodní silniční dopravě – systém IMI	32
6.2.2	Ohlašování zaměstnanců v jiných odvětvích mezinárodní dopravy – formulář ZKO	33
6.3	Požadované doklady při vysílání v oblasti přepravy.....	33
6.3.1	Dokumentace v oblasti mezinárodní silniční dopravy.....	33
6.3.2	Dokumentace v jiných odvětvích mezinárodní dopravy	34
7	Daňové otázky v Rakousku	35
7.1	Daň z obrátu (Umsatzsteuer)	35
7.2	Daň z příjmů fyzických a právnických osob (ESt, KöSt).....	37
8	Zvláštní téma - Elektronická evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“)	38

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

1 Úvod

Rakousko je sedmým nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky. Jako sousední stát je působištěm řady českých malých a středních podniků, OSVČ vykonávajících zde přeshraniční služby a díky vyššímu životnímu standardu i cílem řady českých občanů ucházejících se v Rakousku o práci. Nehledě na to, že od r. 2011 platí pro české firmy a občany v Rakousku formálně stejné podmínky jako pro všechny ostatní členské země EU, přináší rakouská legislativa určitá specifika a omezení, která je nutné znát a řídit se jimi.

Neznalost právních ustanovení neosvobozuje zaměstnavatele od trestního stíhání. V případě porušení ustanovení o ochraně zaměstnanců, zaměstnávání cizinců a zákazu mzdového a sociálního dumpingu, je za místo činu považováno místo, kde bylo toto porušení zjištěno (např. stavba na rakouském území, doprava přes Rakousko, apod.). Proto mohou být i zahraniční podniky, které nemají sídlo v Rakousku, stíhány a trestány podle rakouského práva.

Nejčastěji jsou vedena s českými firmami a OSVČ správní trestní řízení z důvodu porušení ustanovení zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (LSD-BG). Především se jedná o porušení ohlašovací povinnosti na Finanční policii (viz kap. 4.2), nekompletní zaměstnaneckou dokumentaci a nevyplácení minimálně základní mzdy.

Rakouskými kontrolními orgány je pečlivě sledována oblast „**zdánlivě samostatně výdělečné činnosti**“. V České republice běžně rozšířená praxe (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé s pracovníky neuzavřou pracovní smlouvu, ale jednájí s nimi jako se samostatnými podnikateli-živnostníky (OSVČ) na základě smlouvy o dílo, může mít v Rakousku za následek spuštění správního řízení, protože klasifikace živnostníků (OSVČ) a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací zednické práce nepřísluší OSVČ, ale pouze zaměstnancům). Pravomoc rozhodnout o klasifikaci zaměstnance/OSVČ přísluší dle evropského práva hostující zemi - Rakousku.

Všem českým firmám resp. OSVČ doporučujeme, aby se před uzavřením každého smluvního vztahu v Rakousku dopředu pečlivě seznámili se specifiky rakouského právního systému a zvláštními ustanoveními pro některé obory (zejména stavebnictví a mezinárodní přepravy zboží a osob). V případě jakýchkoliv nejasností doporučujeme správný postup konzultovat s Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR ve Vídni nebo právníky se znalostí rakouského práva.

Na základě rozsudků SDEU C-33/17-Čepelnik a zejména C-64/18-Maksimovic bylo Rakousko nuceno výše uvedenou legislativu přizpůsobit Acquis EU, zejména co se týče zásady přiměřenosti při ukládání pokut. Příslušná novelizace LSD-BG vstoupila v účinnost dne 1. září 2021. Kromě změn v oblasti trestních ustanovení a upřesnění některých formálních povinností byly rozšířeny výjimky z LSD-BG. Uvedenou novelizací se rovněž implementuje směrnice EU o vysílání pracovníků 2018/957/EU na národní úrovni, a pojem vysílání v LSD-BG je přizpůsoben tomu v uvedené směrnici.

Ve vztahu k ohlašovací povinnosti a připravenosti dokumentace obsahuje revidovaný LSD-BG podstatné změny pouze v oblasti mezinárodní silniční dopravy, a to na základě směrnice (EU) 2020/1057, kterou Rakousko se zpožděním implementovalo v polovině roku 2022 (viz kap. 6).

2 Poskytování služeb podnikateli/OSVČ na území Rakouska

Státní příslušníci členského státu EU nebo smluvního státu EHP, kteří jsou usazeni v jiném členském státě EU nebo smluvním státě EHP (než v Rakousku), kde oprávněně vykonávají činnost, na kterou by se vztahovaly ustanovení rakouského živnostenského zákona (Gewerbeordnung/GewO, BGBl. č. 194/1994), mohou tuto činnost vykonávat dočasně a příležitostně v Rakousku, a to za stejných podmínek jako rakouští občané. V případě dlouhodobého či pravidelného poskytování služby již OSVČ zakládá v Rakousku pobočku. Přesné období, od kterého by bylo založení pobočky nutné, neexistuje - spíše jsou důležité faktory, jako jsou rozsah účasti na trhu a vztahy s rakouskými zákazníky.

- O **přeshraniční službu** se jedná v případě, že OSVČ službu poskytuje krátkodobě, nepravidelně či příležitostně, a centrum životního zájmu (tzv. Lebensmittelpunkt), tzn. bydlení, rodina a převaha příjmů z podnikání, je stále v ČR.
- OSVČ **zakládá pobočku** v případě, že je služba poskytována dlouhodobě nebo pravidelně.

Tzn., přeshraničně může podnikatel/OSVČ poskytovat služby pouze dočasně a příležitostně. Nicméně jednoduchá a obecně závazná definice pojmů dočasnosti a příležitosti neexistuje. Do úvahy se bere především doba trvání, pravidelnost, četnost a nepřetržitost poskytování služeb. Jako orientace může sloužit §373b rakouského živnostenského zákona (GewO), který pod pojmem dočasného přeshraničního poskytování služeb (činnosti bez založení pobočky) rozumí činnost v rozsahu maximálně 90 pracovních dnů v kalendářním roce. Služby, jejichž poskytování je vázáno na určité místo, např. provozování restaurace, hotelu, kadeřnického či kosmetického salonu, nelze obecně poskytovat přeshraničně.

2.1 Volná živnost

2.1.1 Volná živnost - dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb

Spadá-li činnost v Rakousku do kategorie **volných živností**, viz seznam [Bundeseinheitliche Liste der freien Gewerbe](#), a je vykonávána **krátkodobě, nepravidelně či příležitostně, není třeba** podávat žádné **oznámení** na spolkovém ministerstvu pro digitalizaci a podnikatelské prostředí (Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort, zkratka BMDW). Tyto činnosti smí být vykonávány ihned a bez dalších formalit. Předpokladem pro jejich výkon je pouze česká státní příslušnost nebo sídlo v ČR (nebo v jiné zemi Evropského hospodářského prostoru/EHP) a platné živnostenské oprávnění.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo pas,
- výpis ze živnostenského rejstříku,
- osvědčení způsobilosti,
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

2.1.2 Volná živnost - dlouhodobé či pravidelné vykonávání služeb

Předpokladem pro vykonávání **dlouhodobé či pravidelné činnosti v Rakousku** je státní občanství ČR (nebo jiné země EHP), sídlo v příslušné zemi a **rakouské živnostenské oprávnění** k vykonávání této činnosti. O rakouské živnostenské oprávnění lze zažádat na místně příslušném správním úřadě (magistrát, resp. na okresním hejtmánství/BH). Osvědčení o profesní způsobilosti se v tomto případě nevyžaduje.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo pas,
- rakouské živnostenské oprávnění,
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat).

Výjimky: Výjimky může BMDW určit svým nařízením o volných živnostech, kdy **bezpečnost, zdraví, životní prostředí nebo veřejný pořádek nesmí být ohroženy**. V případě těchto výjimek se uplatní oznamovací postup jako v případě vázaných živností. BMDW musí na internetu uveřejnit příslušné kontaktní údaje a druh činnosti u všech podnikatelů, kteří takové oznámení podali.

2.2 Vázaná živnost

2.2.1 Vázaná živnost – dočasné a příležitostné vykonávání přeshraničních služeb

Je-li rakouskými právními předpisy předepsáno v případě vázané živnosti jako jedna z podmínek pro její výkon osvědčení způsobilosti (tzv. Befähigungsnachweis), nemusí být tento dokument předkládán tehdy, když činnost vykonávaná živnostenským způsobem v zemi, v níž je osoba usazena (např. v ČR), spadá do kategorie vázaných živností, nebo pokud taková osoba má ve státě, v němž je usazena, vzdělání nezbytné pro výkon vázané živnosti ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, nebo pokud OSVČ vykonávala v souladu s právními předpisy činnost v České republice po dobu **minimálně 1 roku** během posledních 10 let.

Před zahájením poskytování služeb z oboru vázaných živností v Rakousku je podle § 373 a odst. 4 GewO potřeba zaslat písemné [oznámení o poskytnutí služby \(„Anzeige über die Erbringung grenzüberschreitender Dienstleistungen in Österreich“\)](#) Spolkovému ministerstvu pro digitalizaci a podnikatelské prostředí (Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort/BMDW). Formulář existuje ve dvou mutacích, tj. pro fyzické a pro právnické osoby.

Chce-li český podnikatel/OSVČ vykonávat živnost v Rakousku dočasně a příležitostně také v následujících letech, musí **oznámení o poskytování služeb obnovovat každý rok** („Jährliche Erneuerung der Anzeige über die Erbringung grenzüberschreitender Dienstleistungen in Österreich“).

Všechny podnikatele/OSVČ, kteří uvedené oznámení provedli, musí BMDW uveřejnit na internetu v rejstříku poskytovatelů služeb (tzv. Dienstleisterregister), z něhož je zřejmé, pro které druhy činnosti která OSVČ platné oznámení o poskytování služeb učinila.

Úplný kontakt:

Bundesministerium für Digitalisierung und Wirtschaftsstandort (BMDW)

Stubenring 1, Abteilung IV/6a Gewerberechtsvollziehung

1010 Wien

Kontakt: E-Mail: post.dla@bmaw.gv.at

tel.: +43(0) 1 711 00-802205 nebo -805827

www.bmaw.gv.at

- Seznam vázaných živností najdete zde: [Liste reglementierter Gewerbe](#)
- [On-line registrace pro fyzické i právnické osoby, obnovení oznámení.](#)
- Formuláře pro oznámení o poskytnutí služeb: [fyzické osoby.](#)
- Formuláře pro oznámení o poskytnutí služeb: [právnické osoby](#)
- [Formulář pro opakované oznámení o poskytnutí služeb](#) (Jährliche Erneuerung der Anzeige)

K oznámení o poskytnutí služby je třeba přiložit v originálu nebo ve formě ověřené kopie, včetně ověřeného překladu do němčiny, následující podklady:

V případě fyzických osob:

- doklad o státní příslušnosti OSVČ (občanský průkaz, cestovní pas),
- osvědčení dle čl. 7 odst. 2 písm. b) směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací, potvrzující, že držitel je v souladu se zákonem usazen v členském státě za účelem výkonu dotyčných činností, a že mu výkon těchto činností není v okamžiku vydání osvědčení zakázán, a to ani dočasně – vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu ([zde](#)),
- doklad o odborné kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci, osvědčení způsobilosti nebo doklad o odborné praxi),
- u živnostenské činnosti související s bezpečností, zbraněmi nebo zřízením poplašného zařízení doklad o tom, že OSVČ nebyla odsouzena za spáchání trestného činu (výpis z trestního rejstříku),
- u některých živnostenských činností v oblasti stavebnictví (*Baumeister, Baugewerbetreibender*) a prodeje a správy nemovitých věcí, jako např. realitní makléř či správce nemovitostí (*Immobilientreuhänder*) uvedení informací o pojištění nebo jiných formách ochrany s ohledem na profesní odpovědnost.
- Pokud činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **nepatří v členském státě původu mezi živnosti vázané, popř. její výkon není vázán na osvědčení způsobilosti**, pak rovněž doklad o tom, že OSVČ vykonávala dotyčnou činnost po dobu **nejméně jednoho roku** v předcházejících deseti letech.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

V případě **právnických osob**:

- výpis z obchodního rejstříku,
- osvědčení o členství v profesní organizaci nebo výpis z živnostenského rejstříku,
- pro živnostenskou činnost související s bezpečností, zbraněmi nebo zřízením poplašného zařízení doklad o tom, že odpovědný zástupce a zaměstnanci společnosti nebyli odsouzeni za spáchání trestného činu (výpis z trestního rejstříku),
- u některých živnostenských činností v oblasti stavebnictví (*Baumeister, Baugewerbetreibender*) a prodeje a správy nemovitých věcí, jako např. u realitního makléře či správce nemovitostí (*Immobilientreuhänder*) uvedení informací o pojištění nebo jiných formách ochrany s ohledem na profesní odpovědnost.

Pokud patří činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **v členském státu usazení mezi živnosti vázané**, pak rovněž:

- doklad o odborné kvalifikaci osoby, která je pro právníkou osobu nositelem osvědčení způsobilosti.

Pokud činnost vykonávaná dle živnostenského zákona **nepatří ve státě původu mezi živnosti vázané**, popř. její výkon není vázán na osvědčení způsobilosti, pak rovněž:

- jakýkoliv důkaz o tom, že osoba vykonávala dotyčnou činnost po dobu nejméně jednoho roku v předcházejících deseti letech nebo
- doklad o odborné kvalifikaci (doklad o dosaženém vzdělání) odpovědného zástupce.

Výjimka: U vázaných živností, s nimiž je spojeno zvláštní riziko (seznam takových živností je uvedený v § 95 rakouského živnostenského řádu, který naleznete [zde](#)), musí BMDW před zahájením poskytování činnosti v Rakousku prověřit, zda se v důsledku chybějící odborné kvalifikace není třeba v Rakousku obávat **závažného poškození veřejného zdraví nebo bezpečnosti**, popř. zdraví nebo bezpečnosti příjemce služby. BMDW může v těchto případech požadovat absolvování zkoušky způsobilosti v Rakousku tehdy, pokud je rozdíl mezi odbornou kvalifikací podnikatele a vzděláním požadovaným v Rakousku takový, že tento rozdíl má nepříznivý vliv na veřejné zdraví nebo bezpečnost.

BMDW musí žadateli **během měsíce potvrdit přijetí oznámení**. Zároveň musí uvést, zda bude v Rakousku vyžadováno absolvování zkoušky způsobilosti. Pokud je BMDW během dvou měsíců od doručení všech potřebných podkladů nečinné, může být živnostenská činnost vykonávána. Proto oznámení mělo být podáno alespoň dva měsíce před plánovaným zahájením činnosti.

Pozor: V případě vázaných živností (s výjimkou těch živností, u nichž je nutné prověřit, zda se není třeba obávat závažného ohrožení veřejného zdraví nebo bezpečnosti, popř. zdraví nebo bezpečnosti příjemce služby dle § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu) je nutné zahájení přeshraničního poskytování služeb předem písemně ohlásit (zkrácené řízení - *Kurzverfahren*).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Rakouský zákonodárce nestanovil výslovně, od kterého okamžiku je možné vykonávat uvedené vázané živnosti. Při použití analogie k ustanovením aplikovatelným pro živnosti uvedené v § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu docházíme k závěru, že přeshraniční poskytování služeb může být zahájeno až začátkem třetího měsíce, pokud se příslušné spolkové ministerstvo dříve kladně nevyjádřilo; to neplatí tehdy, pokud bylo již dříve zahraničnímu podnikateli sděleno, že k zahájení přeshraničního poskytování služeb nejsou námitky.

V případě živností uvedených v § 373a odst. 5 bod 2 rakouského živnostenského řádu je rovněž nutné zahájení přeshraničního poskytování služeb předem písemně ohlásit (přezkumné řízení - *Prüfungsverfahren*). V zásadě je nezbytné pro zahájení výkonu uvedených živností vyčkat na konec přezkumného řízení. Pokud se příslušné spolkové ministerstvo nevyjádří do dvou měsíců od doručení veškerých nezbytných podkladů, může být první den třetího měsíce zahájeno s přeshraničním poskytováním služeb.

2.2.2 Vázaná živnost – dlouhodobé či pravidelné vykonávání

Je-li služba poskytována v Rakousku nikoli pouze dočasně a příležitostně, nýbrž jsou především v Rakousku systematicky a cíleně hledány možnosti výkonu činnosti, nejedná se již o přeshraniční poskytování služeb. V takovém případě je nutné založit v Rakousku **provozovnu**, a to např. ve formě společnosti s ručením omezeným (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH*) nebo pobočky (*Zweigniederlassung*). Tyto subjekty musí na živnostenském úřadu ohlásit příslušnou živnost. Způsobilost pro výkon takové živnosti se prokazuje způsobem níže uvedeným.

Chce-li OSVČ vykonávat živnost, která je v Rakousku živností vázanou, nikoliv dočasně a příležitostně, musí ve vztahu k ministerstvu BMDW prokázat, že **má odpovídající způsobilost**. Za tím účelem předloží jednak osvědčení vydané v ČR potvrzující, že členským státem usazení je ČR, dále platná živnostenská oprávnění, kterým OSVČ v členském státě usazení disponuje nebo doloží požadované vzdělání/způsobilost a potvrzení o výkonu samostatné nebo závislé odborné činnosti. Pro posouzení je věcně příslušné BMDW. Existují následující možnosti:

- Pokud z předloženého výpisu ze živnostenského rejstříku, z dodatečně podaných dokladů o dosažené kvalifikaci a z délky praxe vyplýne, že v cizině (tzn. mimo Rakousko) prokázaná **způsobilost odpovídá** požadavkům v tuzemsku (tzn. v Rakousku), **potom se rozhodnutím uzná v zahraniční nabyté živnostenské oprávnění** dle § 373c odst. 1 rakouského živnostenského řádu. Další informace naleznete na internetových stránkách BMDW www.bmdw.gv.at.
- Pokud by však žadatel **nesplnil předpoklady**, které jsou stanoveny právními předpisy pro uznání způsobilosti, rozhodne ministerský předseda spolkové země (Landeshauptmann) o **rovnocennosti** získaných znalostí a schopností s předepsaným rakouským osvědčením způsobilosti (§ 373c odst. 5 rakouského živnostenského řádu), pokud žadatel podá odpovídající písemné osvědčení a úspěšně vykoná srovnávací zkoušku svých znalostí a

schopností. Vzhledem k tomu, že zkouška nemůže být vykonána během jediného dne, je tento postup časově náročnější. O žádosti by mělo být rozhodnuto během 4 měsíců.

V obou případech je třeba k žádosti připojit následující dokumenty (vždy v originále nebo v ověřené kopii včetně úředně ověřeného překladu do němčiny):

- doklad totožnosti s fotografií prokazující občanství EU/EHP (občanský průkaz, cestovní pas),
- výpis z rejstříku trestů (ne starší než 3 měsíce),
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění,
- jiné doklady o kvalifikaci (doklad o dosažené kvalifikaci, osvědčení způsobilosti, atd.),
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1 v originále – není potřeba překládat), pokud v Rakousku nemusí být placeno žádné pojistné na sociální zabezpečení.

Novelizace rakouského živnostenského zákona v r. 2017 přinesla jednu novinku, a to snížení počtu dílčích živností (*Teilgewerbe*) z 21 na 19, které doposud doplňovaly některé vázané živnosti, a to ve prospěch živností volných. Výkon těchto činností však stále ještě vyžaduje příslušné formality, zejména podání oznámení o poskytnutí služeb. Týká se to např. úpravy oděvů, techniky jízdních kol, zasklívání aut, výroba perníku a zmrzliny, opravy obuvi, čištění čalouněného nábytku.

3 Zvláštní téma – OSVČ vs. vysílání zaměstnanců – „zdánlivá samostatně výdělečná činnost“

Zákon LSD-BG se vztahuje pouze na vysílané zaměstnance, nikoliv na podnikatelské subjekty/OSVČ. Nicméně je rakouskými kontrolními orgány pečlivě sledována oblast „**zdánlivé samostatně výdělečné činnosti**“. V České republice je poměrně běžnou praxí (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé „šetří“ na vedlejších nákladech souvisejících s výplatou mzdy a neuzavřou s pracovníky pracovní smlouvu, ale spolupracují s nimi jako se samostatnými podnikateli - živnostníky (OSVČ) na základě např. smlouvy o dílo. Tato praxe však **není v Rakousku běžná**. Naopak u kontrolních subjektů automaticky **vede k podezření z obcházení zákona a může mít za následek zahájení správního řízení**.

Klasifikace OSVČ a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací práce přísluší provádět zásadně zaměstnancům). Uvedený smluvní vztah je v Rakousku (obdobně jako v ČR) nezbytné vždy posuzovat podle jeho **skutečného hospodářského obsahu** (*Wahrer wirtschaftlicher Gehalt*, § 2 LSD-BG). Jako kritéria při hodnocení se zpravidla použijí např. stupeň samostatnosti / nezávislosti, způsob odměňování (za jednotku času nebo např. za zhotovení určitého díla), s jakými pracovními nástroji je práce vykonávána, zda je práce vykonávána ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti, do jaké míry pracovník ručí za vady díla, zda je ujednána možnost zastupování, zda a do jaké míry je osoba začleněna do podniku osoby přidávající práci, apod. Nehledě

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

k vykonávání konkrétní zakázky se nezávislost OSVČ dokazuje tím, že pracuje pro více zákazníků, tzn., že **není existenčně závislá** pouze na jednom a tomtéž zadavateli zakázky.

Pravomoc rozhodnout o klasifikaci, zda se jedná o zaměstnance nebo OSVČ, přísluší dle evropského práva hostující zemi, tedy Rakousku.

Pokud je nevyhnutelné, aby česká firma realizovala v Rakousku zakázku nejen svými kmenovými zaměstnanci, ale ve spolupráci se živnostníkem, doporučujeme přesné a smluvně určené vymezení vykonávané činnosti (živnosti). Z hlediska organizace prací by nemělo existovat mezi OSVČ a zaměstnanci firmy žádné spojení (společné náradí, organizování činnosti, apod.) Z hlediska právní jistoty je třeba mít **jasně a zřetelně vymezen smluvní vztah smlouvou o dílo** ideálně přímo se zadavatelem zakázky (rakouským občanem či firmou). Případný smluvní vztah s českou firmou realizující zakázku pro rakouského zadavatele je třeba důsledně dbát na vymezení zakázky bez překryvu typu činností s kmenovými zaměstnanci firmy.

Působí-li na jedné zakázce více OSVČ, zvyšuje se riziko jejich překvalifikování na zaměstnance. Každá jednotlivá OSVČ musí mít svou smlouvu o dílo s výše popsaným vymezením hospodářského obsahu (vykonávaného díla) v rámci zakázky. K vyjasnění vztahů mezi více OSVČ se případně doporučuje zřízení pracovního společenství (Arbeitsgemeinschaft/ARGE-Vertrag), které následně bude realizovat konkrétně vymezené aktivity v rámci zakázky na základě jedné, společné smlouvy o dílo se zadavatelem. Bez ohledu na to však zůstává rozhodujícím kritériem skutečný hospodářský obsah. Případnou smlouvu o pracovním společenství důrazně doporučujeme sepsat ve spolupráci se specializovaným právníkem. Postup můžete předem konzultovat i s odborníky kompetentního ministerstva BMAW přes platformu <https://www.entsendeplattform.at/>

Dojde-li při úřední kontrole k překvalifikování smluvního vztahu, dojde jednak ke vzniku dodatečných platebních povinností ohledně pojistného na sociální zabezpečení a ostatních pracovněprávních nároků zaměstnanců vůči zaměstnavateli (minimální mzda, nárok na dovolenou, náhrada mzdy, atd.), jednak hrozí vysoké správní tresty, když kupříkladu vyplacená odměna za dílo neodpovídá minimální výši mzdy stanovené pro příslušný obor kolektivními smlouvami. V případě zadání subdodávek „skutečným“ OSVČ nemají české společnosti zásadně ohlašovací povinnost vůči takovým osobám (případně ohlašovací a jiné povinnosti (pracovněprávní, vyplývající ze živnostenského práva) má zásadně povinnost plnit subdodavatel). V každém případě je doporučena opatrnost tehdy, kdy více „subdodavatelů“ pracuje z pověření české společnosti v Rakousku na jednom a tomtéž projektu. Taková okolnost může být v průběhu správního přezkumu za určitých okolností považována za obcházení právních předpisů.

Při porušení zákona hrozí sankce ve formě správního trestu (peněžní pokuty). Pokuty přitom mohou dosáhnout výše až 20 tis. EUR, ve výjimečných případech ještě vyšší částky.

4 Vysílání zaměstnanců do Rakouska

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce a hospodářství (BMAW), spolkové ministerstvo financí (BMF)

Ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, jakož i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES, jsou implementována do rakouského právního řádu prostřednictvím zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz, dále jen LSD-BG; BGBl. č. 44/2016). Od 1. září 2021 platí novelizace uvedeného zákona, čímž se v Rakousku implementuje směrnice 2018/957/EU, kterou se mění směrnice 96/71/ES. Existující pojem vyslání v LSD-BG je tímto přizpůsoben tomu v uvedené směrnici. V této souvislosti a v reakci na rozsudek ESD C-33/17 Čepelnik a zejména na C-64/18 Maksimovic došlo v LSD-BG ke změnám ohledně doby vyslání, výjimek z vyslání (viz 4.2.2) a trestních ustanovení (viz 4.5), dále i k upřesnění některých pracovněprávních nároků vyslaných zaměstnanců a formálních požadavků. Drobná ulehčení byla provedena v povinné dokumentaci mzdových dokladů (viz bod 4.3.2).

LSD-BG však neobsahuje žádné podstatné změny ve vztahu k ohlašovací povinnosti a žádnou výraznou úlevu četných dalších formálních povinností podle tohoto zákona. To však platí až na jednu výjimku: další revize LSD-BG upravuje – a zjednodušuje – na základě směrnice (EU) 2020/1057 ohlašovací povinnost a připravenost dokumentace pro pracovníky v oblasti mezinárodní silniční dopravy (viz kap. 6). Rakousko uvedenou směrnicí implementovalo se zpožděním v polovině r. 2022.

Aby byla dodržena výše uvedená směrnice 2018/957/EU, podléhají případy vyslání z EHP nebo Švýcarska do Rakouska, které trvají déle než 12 měsíců, podle § 2 (3) LSD-BG plně rakouským pracovněprávním předpisům. To platí ale jenom v případě, že příslušná ustanovení v domovském státu nejsou příznivější. Uvedenou dobu 12 měsíců lze na základě faktických či právních důvodů (např. kvůli zpoždění dodávky) a příslušným odůvodněním prodloužit na 18 měsíců.

Další ustanovení o vysílání zaměstnanců vycházejí ze zákona o dočasném přidělování pracovních sil (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG, BGBl. č. 196/1988) a ze zákona o dovolené a náhradách pracovníků ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz/BUAG, BGBl. č. 414/1972).

Důležité: Podrobné informace k vysílání pracovníků naleznete na stránkách https://www.entsendeplattform.at (i v češtině).

4.1 Co se rozumí vysláním pracovníků - požadované dokumenty

Vysláním se rozumí situace, kdy podnik se sídlem v členském státě EU nebo EHP vyšle zaměstnance **za účelem výkonu sjednané práce do Rakouska**, tedy za účelem splnění smluvního závazku. Předpokladem pro vysílání zaměstnanců do Rakouska je, že jejich obvyklé místo výkonu práce není v Rakousku. LSD-BG a pojem vyslání se dále používají jen pro pracovní vztahy, které jsou založeny na smlouvě podle soukromého práva, nikoliv podle předpisů státní resp. veřejné správy.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Vyslání se vztahuje vždy na určitý projekt, přičemž neexistuje žádná časová spodní hranice, tzn. i krátkodobý pracovní výkon (např. na hodinu nebo i méně) podléhá **ohlašovací povinnosti** u Finanční policie, která funguje jako Centrální koordinační místo (Zentrale Koordinationsstelle/ZKO) Spolkového ministerstva financí pro kontrolu nelegálního zaměstnávání. S vysláním s délkou do 48 hodin jsou nově spojená určitá ulehčení ve mzdové dokumentaci, viz §22 LSD-BG.

Vysílajícím zaměstnavatelem může být jak právnická, tak fyzická osoba, pokud tento subjekt disponuje v ČR živnostenským oprávněním a splňuje všechny požadavky dle zákona LSD-BG. Lze vysílat i jiné než kmenové zaměstnance (**nikoliv ale OSVČ!**), tzn., není předpokladem, aby vyslaní pracovníci měli odpracováno určitou dobu u vysílajícího zaměstnavatele. Musí se ale jednat o pracovníky, kteří jsou před vysláním do Rakouska u tohoto zaměstnavatele v ČR zaměstnaní.

Dále platí povinnost **mít na pracovišti k dispozici požadované dokumenty** a dodržet rakouské sociální a mzdové podmínky, ledaže zákon z těchto povinností stanoví výjimky. Balíček opatření proti mzdovému a sociálnímu dumpingu, který je součástí rakouské legislativy, totiž předpokládá **dodržování minimální úrovně rakouských mezd stanovené kolektivní smlouvou**, zákonem nebo nařízením, a má chránit pracovní trh před pronikáním levnějších pracovních sil z nových členských států EU.

Doklady, které je potřeba mít vždy u sebe (včetně překladu do němčiny):

- občanský průkaz nebo cestovní pas,
- kopie ohlášení zaměstnance Finanční policii (pro státní příslušníky EU/EHP) (viz bod 4.2),
- potvrzení EU o vyslání (pro státní příslušníky třetích zemí)
- mzdové podklady (viz bod 4.3),
- potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení v domovské zemi, tj. formulář A1 v originále (není potřeba překládat) (viz bod 4.4),
- doklad o kvalifikaci zaměstnance (např. maturitní vysvědčení, učňovský list, atd.)

Pozor: V případě kontroly ze strany finanční policie je zapotřebí předložit kompletní doklady, včetně požadovaného překladu do němčiny. **V případě zjištění jakýchkoliv nedostatků v dokumentaci, se pokutě již nelze vyhnout.** Kromě pokuty je ze strany finanční policie také vystavena Výzva k doplnění dokladů, jejíž nesplnění znamená uložení další pokuty!

Kontakt:

Zentrale Koordinationsstelle des Bundesministeriums für Finanzen für die Kontrolle illegaler Beschäftigung (Centrální koordinační místo pro kontrolu nelegálního zaměstnávání)
Brehmstraße 14, 1110 Wien
tel. +43 50233-554194, E-Mail: post.finp-pol-zko@bmf.gv.at

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

4.2 Ohlášení zaměstnanců u finanční policie

Podle §19 zákona LSD-BG musí zahraniční zaměstnavatel (tzn. česká vysílající firma) pracovníky, kteří budou vysláni do Rakouska, nahlásit u Finanční policie, a to výhradně prostřednictvím automatizovaných **elektronických formulářů ZKO** Spolkového ministerstva financí (BMF).

Hlášení o vyslání je zapotřebí uskutečnit **před zahájením prací**. Možnost hlášení zaměstnanců i neprodleně před započatím výkonu práce je přípustné a představuje výhodu v případě bezodkladných prací a zakázek, které je zapotřebí uskutečnit v krátké době.

Hlášení o vyslání do Rakouska - formulář ZKO 3.

Elektronický formulář ZKO 3 „Hlášení o vyslání do Rakouska“ se použije jak u prvního vyslaného zaměstnance, tak u dalších vysílaných zaměstnanců, tzn. pro každého zaměstnance zvlášť. Po zadání prvního zaměstnance do systému se další zaměstnanci ohlašují přes tlačítko „**nové**“. V případě, že vyslaný zaměstnanec bude pracovat v rámci jednoho projektu **na více místech** v Rakousku, resp. na několika podobných projektech, stačí ho nahlásit **pouze jednou**, s detailními informacemi o jednotlivých místech/projektech.

Podle §23 zákona LSD-BG se v bodu 3 formuláře vyžadují i **údaje o kontaktní osobě** (např. vedoucí pracovník), která potřebné doklady uchovává na místě realizace, přijímá písemnosti v případě kontroly a poskytuje informace.

Po vyplnění je formulář odeslán přímo finanční policii. Zaměstnavateli přijde automaticky elektronické potvrzení o provedeném hlášení s příslušným číslem transakce. Číslo transakce je důkazem platného doručení. Kopie hlášení o vyslání musí zaměstnavatel (tzn. vysílající česká společnost) předat buď vysílanému zaměstnanci, nebo, v případě vyslání většího počtu zaměstnanců, jejich zástupci (např. vedoucímu stavby), který má nadřazené postavení vůči vyslaným zaměstnancům. Hlášení o vyslání ZKO3 je platné i jako ohlášení ve smyslu zákona BUAG (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz – zákon o dovolené a náhradách pracovníků ve stavebnictví).

V případě změny personálu (z důvodu nemoci, prodloužení již podaného ohlášení, resp. změny údajů již ohlášených zaměstnanců) je potřeba změnu nahlásit na finanční policii prostřednictvím formuláře „Hlášení o vyslání do Rakouska - Oznámení změny“, tzv. **Änderungsmeldung** (ZKO 3 AE-M). To platí i pro dodatečné ohlášení resp. předčasné ukončení pracovního poměru zaměstnanců.

V případě **dočasného přidělování zaměstnanců do Rakouska** (tzv. Arbeitskräfteüberlassung) se používá formulář **ZKO 4** („Hlášení o přenechání do Rakouska“).

Vymezení vyslání (ZKO 3) a dočasného přidělování zaměstnanců (ZKO 4) může být v praxi obtížné. Na základě novelizace LSD-BG z r. 2021 je splněna ohlašovací povinnost i v případě, že byl omylem podán špatný formulář, tzn. ZKO 4 místo ZKO 3 nebo naopak. Dotyčný formulář musí být podán ve zcela vyplněné formě.

Pro hlášení mobilních zaměstnanců v oblasti mezinárodní **silniční** dopravy (zejména řidičů) se národní formuláře ZKO už nesmějí používat – hlášení se v tomto případě uskutečňuje přes systém pro výměnu informací o vnitřním trhu IMI (viz kap. 6.2.1). V **nesilniční** dopravě, např. v mezinárodní

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

železniční, letecké nebo vodní dopravě, musí zaměstnavatelé své mobilní pracovníky nadále hlásit kompetentnímu národnímu orgánu, tj. v Rakousku centrálnímu koordinačnímu místu ZKO (= finanční policii) a přitom použít rakouský formulář ZKO 3-Trans (viz kap. 6.2.2).

Ohlášení zaměstnance **z třetí země** se rovněž uskutečňuje formulářem ZKO – finanční policie ale tyto žádosti jen přijímá a předává je rakouskému Úřadu práce (Arbeitsmarktservice/AMS). AMS žádost a příslušné podklady ověří a **vystaví potvrzení EU o vyslání (EU-Entsendebestätigung)**. Při podání žádosti požaduje Finanční policie potvrzení, že tato osoba je ve státě, kde má vysílající firma své sídlo (např. v ČR), řádně hlášena. Proti případnému negativnímu rozhodnutí je možné se odvolat.

[Podrobnější informace o ohlašování vysílaných zaměstnanců](#) – česky

4.2.1 Zjednodušené hlášení (LSD-BG §19)

Zákon LSD-BG stanoví možnost podat rámcové hlášení (Rahmenmeldung) a hromadné hlášení (Sammelmeldung).

Rámcové ohlášení (na období maximálně šesti měsíců)

Pokud je např. za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb, zprostředkovatelské smlouvy nebo v rámci koncernu sjednáno opakované přeshraniční vyslání zaměstnanců ve vztahu k jednomu zadavateli, může být za určitých okolností před zahájením prací dle §19 odst. 5 zákona LSD-BG učiněno rámcové hlášení. Příslušná maximální doba byla v novelizaci zákona prodloužena z 3 na 6 měsíců.

Hromadné ohlášení (pro odlišné zadavatele)

Mají-li být v případě přeshraničního vyslání zaměstnanců plněny obdobné zakázky/poskytovány obdobné služby na základě smluv uzavřených s více zadavateli, může být podle §19 odst. 6 zákona LSD-BG podáno hromadné hlášení, ve kterém budou uvedeni všichni zadavatelé, a to tehdy, jestliže budou zakázky plněny/služby poskytovány na území Rakouska nepřetržitě a v průběhu jednoho týdne.

V oblasti přepravy se žádné rámcové, resp. hromadné hlášení nepodává. Hlášení mobilních pracovníků se v této oblasti provádí paušálně formulářem ZKO3-T (viz kapitola 6.1) na období šesti měsíců.

4.2.2 Výjimky z ohlašovací povinnosti

Na základě zákona LSD-BG se z ohlašovací povinnosti povolují pouze explicitně stanovené výjimky. Novelizací LSD-BG z r. 2021 byla platnost výjimek v některých případech upřesněna a na další případy rozšířena. Ohlášení u Finanční policie se podle §1 (5) zákona LSD-BG výjimečně **nemusí** podávat v těchto případech:

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

- obchodní jednání bez dalšího poskytování služeb nebo
- účast na seminářích a přednáškách bez dalšího poskytování služeb nebo
- návštěva a účast na kongresech a zasedáních nebo
- účast na vybraných kulturních akcích v oblasti hudby, tance, divadla nebo kabaretu a obdobných akcí a jejich pořádání, které se konají v rámci turné, přičemž událost (události) na území Rakouska se koná (konají) pouze z malé části, pokud zaměstnanec vykonává práci po většinu doby trvání turné, nebo
- činnost v rámci mezinárodních programů vzdělávání či výzkumu na univerzitách, pedagogických vysokých školách či odborných školách (FH), pedagogická a výzkumná činnost vysokoškolských profesorů, lektorů, apod., nebo
- účast na mezinárodních soutěžích resp. mistrovstvích a jejich pořádání, s výjimkou přípravných a závěrečných prací (výstavby/demontáže zařízení souvisejících se soutěží, poskytování stravování či občerstvení) nebo
- vystavování na veletrzích a výstavách, s výjimkou přípravných a závěrečných prací (výstavby/demontáže zařízení souvisejících s veletrhy a výstavami a dodání vystavovaného zboží (rovněž činnosti související s prodejem v rámci veletrhů a výstav musí být hlášeny jako vyslání) nebo
- jakákoliv činnost v jakémkoliv časovém období vykonávána zaměstnanci s měsíční hrubou mzdou v průměrné minimální výši 120 % třicetinasobku denního maximálního vyměřovacího základu dle § 108 rakouského zákona o všeobecném sociálním pojištění (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz/ASVG), tj. pro rok 2022: 6.804 EUR brutto/měsíčně, nebo
- odborníky pro zvláštní účely v rámci koncernu, pokud jde o výzkum a vývoj, pořádání školení, plánování projektových prací, výměnu zkušeností, podnikové poradenství, controlling, dále o dodávku, uvedení do provozu či údržbu strojů, zařízení a IT systémů. Doba vysílání nesmí nepřesáhnout dva měsíce v kalendářním roce. Vysílání v rámci koncernu, na které se tyto skutečnosti nevztahují, i nadále vyžadují splnění ohlašovací a dokumentační povinnosti, nebo
- činnosti v **tranzitní dopravě** zboží či osob, tzn. v Rakousku nedochází ani k nakládce ani vykládce zboží, ani k začátku či ukončení přepravy osob nebo zboží a obvyklé místo výkonu práce není v Rakousku (další výjimky v oblasti přepravy <https://www.entsendeplattform.at> - česky), nebo
- revidovaný LSD-BG vyjasňuje, že dodávky a vyzvednutí zboží vlastní výroby nespádají do oblasti působnosti tohoto zákona a nejsou považovány za vyslání, nebo
- školení a další vzdělávání ve firmách bez vykonávání jakýchkoliv zakázek za předpokladu, že případně v jejich rámci vytvořené produkty či služby nemají žádný komerčně relevantní charakter, nebo
- činnosti, které jsou pro uvedení do provozu a použití dodaného zboží nezbytné a lze je provádět s malým vynaložením času.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

4.3 Mzda, daň ze mzdy a mzdové podklady

Novelizace LSD-BG z r. 2021 má v reakci na směrnici 2018/597/EU zajistit, aby za stejnou práci na stejném místě byla vyplácena stejná odměna. Vyslaní zaměstnanci mají nejen nárok na minimální základní mzdu v Rakousku, ale kromě alikvótního 13. a 14. platu i nárok na příplatky a příspěvky, které jsou v této zemi poskytovány. Podstatou zákona LSD-BG je postih v případě nedodržování rakouských minimálních mzdových standardů a zajištění příslušné kontroly rakouskými úřady. V této souvislosti může finanční policie požádat o zaslání mzdových dokladů do jednoho měsíce po ukončení vyslání nebo dočasného přidělování zaměstnanců. Zahraniční (např. český) zaměstnavatel pak musí tyto doklady finanční policii předložit do 14 dní od doručení výzvy.

4.3.1 Stanovení základní mzdy

Zaměstnanci vyslaní do Rakouska zaměstnavatelem se sídlem v EHP (např. v ČR) mají po dobu výkonu práce v Rakousku nárok na kolektivní smlouvou, zákonem nebo nařízením stanovenou mzdu, která v místě výkonu práce náleží za srovnatelnou práci vyplácenou obdobným zaměstnavatelem obdobnému zaměstnanci.

Výběr vhodné rakouské kolektivní smlouvy může českým firmám ověřit pouze odborník, tzn. právní kancelář nebo daňový poradce se specializací na Rakousko a na oblast mzdového účetnictví. Volba kolektivní smlouvy se zásadně řídí podle hlavní činnosti zaměstnavatele a odvětví, v němž je převážně činný v ČR (zápis v obchodním rejstříku). Následně se pro posouzení používá i povaha konkrétní zakázky, která se v Rakousku uskuteční.

Finanční policie zkoumá nejen příslušnou minimální mzdu, nýbrž **celkovou odměnu včetně zvláštních příplatků** (tzv. Sonderzahlungen) a **prémii**, které zaměstnanci náleží na základě kolektivní smlouvy, zákona či nařízení, tedy i vyplacení 13. a 14. mzdy a odpovídající odměny za práci přesčas nebo příplatky za noční práci podle rakouského práva nebo příslušné kolektivní smlouvy. Zákon LSD-BG stanoví, že povinnosti alikvotně zaplatit zvláštní příplatky vedle základní mzdy podléhají zaměstnavatelé i v případě dočasného přidělování pracovníků.

U příplatků za práci přesčas (Überstunden) je třeba dát pozor na to, že týdenní pracovní doba se dle příslušné kolektivní smlouvy pohybuje mezi 38 a 40 hodinami týdně (mnoho kolektivních smluv stanoví 38,5 hodinovou standardní týdenní pracovní dobu). Za práci přesčas, tj. výkon práce mezi týdenní pracovní dobou garantovanou příslušnou kolektivní smlouvou a 41. odpracovanou hodinou za týden, stanoví řada kolektivních smluv příplatek ve výši 50%. Další práce přesčas podléhá také příplatkové povinnosti ze strany zaměstnavatele. Po dobu výkonu práce v Rakousku je třeba dodržet rakouské předpisy týkající se pracovní doby, a to zj. předpisy v příslušné kolektivní smlouvě, a rámcově i ustanovení zákona o pracovní době (Arbeitszeitgesetz /AZG).

Aby se mohla zjistit základní mzda, je zapotřebí zaměstnance správně zařadit do mzdové skupiny podle příslušné kolektivní smlouvy, sazebníku nebo minimálního mzdového tarifu. Pro zařazení je důležitá povaha skutečně vykonávané činnosti, vzdělání a kvalifikace zaměstnance pro danou činnost a pracovní zkušenosti. Pro zaměstnavatele, jejichž podnik má sídlo v zahraničí, je platná základní

mzda stanovená v příslušné rakouské kolektivní smlouvě (Kollektivvertrag, zkratka KV). Výkon různých činností je v Rakousku velmi komplexně regulován, a je nezbytné v jednotlivém případě vždy prověřit, zda se určitá kolektivní smlouva použije. S vyhledáním správné kolektivní smlouvy pomohou webové stránky Rakouského odborového svazu (ÖGB) <https://www.kollektivvertrag.at> a webové stránky jednotlivých odborných svazů Rakouské hospodářské komory (WKO).

Většina kolektivních smluv se rozděluje do následujících kategorií:

- a) smlouvy pro pracovníky průmyslových společností (KV Industrie) a
 - b) smlouvy pro pracovníky živnostenských podniků/MSP (KV Gewerbe)
-
- 1) smlouvy pro manuální pracovníky (KV Arbeiter) a
 - 2) smlouvy pro administrativní pracovníky (KV Angestellte).

V některých odvětvích, např. v turistice a gastronomii, mohou se vyskytovat rozdíly dle spolkové země, ve které je práce vykonávána.

Pozor: Na dočasné přidělování zaměstnanců se zpravidla vztahují nejméně 2 kolektivní smlouvy – jednak kolektivní smlouva pro podnikatele, který zaměstnance dočasně přiděluje, jednak kolektivní smlouva pro zaměstnance podnikatele, k němuž jsou zaměstnanci dočasně přidělováni. Zde je třeba dbát na to, aby byla zaměstnancům vyplácena vždy vyšší minimální mzda.

Za účelem kontroly mzdy, která přísluší zahraničnímu zaměstnanci (s pojištěním v domovském státě), smějí orgány Finanční policie s ohledem na individuální situaci podniknout následující kroky:

- vstoupit do provozoven a provozních místností zaměstnavatele,
- žádat osoby na uvedených místech o informace, pokud se nejedná o osoby z jiných firem,
- nahlížet do podkladů potřebných pro kontrolu,
- vybrat finanční kauci (záruku),
- učinit předběžné opatření formou zabavení peněz nebo věcného majetku (např. vozidla, strojů, atd.)
- pozastavit platby - finanční policie zakáže objednateli zakázky vyplatit zahraničnímu (např. českému) obchodnímu partnerovi zbylou odměnu za práci (viz bod 4.5.3).

Dále se na základě novelizace LSD-BG z r. 2021 výslovně stanoví, že vyslaní zaměstnanci mají během pobytu v Rakousku nárok na kompenzaci cestovních a ubytovacích nákladů a nákladů na stravování. Tento nárok je většinou stanoven v příslušné kolektivní smlouvě, může ale být i předmětem jiných předpisů.

Kromě toho musí být pro zaměstnance zajištěno ubytování, které odpovídá rakouskému nařízení o pracovištích (Arbeitsstättenverordnung/AStV).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Dotazy týkající se použití vhodné kolektivní smlouvy a správného stanovení výše minimální mzdy lze směřovat na Spolkové ministerstvo práce Rakouska (BMA):

Bundesministerium für Arbeit und Wirtschaft (BMAW)

Sektion Arbeitsrecht und Zentral-Arbeitsinspektorat

Kontaktní osoby: Mag. Walter Neubauer, Mag. Erwin Rath

E-Mail: ii@bmaw.gv.at, tel.: +43(1) 71100-630 502, <https://www.entsendeplattform.at>

4.3.2 Mzdové podklady

Zahraniční zaměstnavatelé, kteří vysílají své zaměstnance do Rakouska, jsou povinni uchovávat v místě výkonu práce mzdové podklady, které dokládají, jak a na jakém základě je stanovena odměna zaměstnance, resp. z jakých částí je složena. Veškeré mzdové doklady musí být v německém popřípadě anglickém jazyce (do konce srpna r. 2021 bylo možné v AJ předložit pouze pracovní smlouvu). Ověřený překlad dokladů se v žádném případě nevyžaduje.

Přípustné doklady je možné mít k dispozici i v elektronické podobě, která musí ale umožnit bezprostřední zobrazení požadovaných dokladů (na notebooku, v tabletu, apod.). Není možné doklady zpřístupnit přes dálkový přístup nebo si je nechat dodatečně zaslat.

Pojmem „mzdové podklady“ rozumí zákon **následující doklady**, které musí vysílající zaměstnavatel pro každého zaměstnance během doby vysílání na místě vykonávání prací mít v pohotovosti:

- pracovní smlouva nebo písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy,
- zaměstnanecký list (tzv. Dienstzettel) včetně dodatku ke smlouvě, ze kterého je zřejmé, že zaměstnanec obdrží po dobu vyslání do Rakouska odpovídající výši mzdy,
- doklad o správném zařazení zaměstnance do mzdové skupiny, aby bylo možné prověřit výši odměny poskytnuté vyslanému zaměstnanci po dobu jeho činnosti v souladu s rakouskými předpisy, tzn. doklad o jeho kvalifikaci, praxi apod. Doporučujeme doložit učňovský list, maturitní vysvědčení atd. v německém překladu,
- přehledy odpracovaných hodin. Postačí neformálně např. formou kalendáře, excelové tabulky nebo osobních listů, a to včetně denní evidence času docházky a času ukončení práce zaměstnanců,
- mzdový list, a jakmile je to časově možné - doklad o faktickém vyplácení mzdy odpovídající za práci v Rakousku, např. výplatní pásky zaměstnance nebo výpisu z bankovního účtu.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Vyslání do 48 hodin (s výjimkou mobilních pracovníků)

Trvá-li vyslání jednoho nebo více zaměstnanců do Rakouska **maximálně 48 hodin a nejedná-li se o mobilní pracovníky** z oblasti přepravy zboží a služeb (řidiče, kurýry, apod.), musí být po dobu vyslání na místě podle §22 (1b) LSD-BG k dispozici pouze pracovní smlouva nebo zaměstnanecký list, záznamy o odpracovaných hodinách a doklad, který umožňuje zařazení zaměstnance do správné mzdové skupiny. Žádný mzdový list, resp. doklad o faktickém vyplácení mzdy se v tomto případě nevyžaduje.

Pozor: Veškeré zaměstnanecké dokumenty za celou dobu zakázky, tzn. i doklady pracovníků, kteří tam popřípadě pracovali jen v mezidobí, resp. se s jinými zaměstnanci střídali, je zapotřebí mít k dispozici na místě vykonávání práce. Mírně odlišná ustanovení platí při vysílání v oblasti přepravy (viz kapitola 6.2). V případě vykonávání práce na více místech území Rakouska, musí být doklady zpřístupněny na prvním místě vykonávání práce.

4.3.3 Výjimka z minimální mzdy - zvláštní ustanovení tzv. montážního privilegia - případy dodávky a montáže zaměstnavatelem vyrobených technických zařízení

Povinnost zaručit vyslaným zaměstnancům minimální mzdu stanovenou rakouskými předpisy **odpadá**, pokud je zaměstnanec české firmy vyslán v souvislosti s dodáním **zařízení** (pozor: nikoliv jednotlivých strojů!) **vyrobeného v zahraničí tímto zaměstnavatelem** nebo společností ve skupině k rakouské společnosti/závodu za účelem montážních prací, uvedením zařízení do provozu a s tím souvisejícím školením nebo za účelem opravených či servisních prací tohoto zařízení, pokud tyto práce nemohou být zajištěny rakouskými zaměstnanci (tzv. Montageprivileg, §3 (5) zákona LSD-BG). Povinnost dodržet ustanovení rakouského práva týkající se dovolených **odpadá** dle zákona LSD-BG tehdy, pokud výše uvedené montážní práce netrvají déle než 8 kalendářních dní. Doba příslušných prací nesmí přesáhnout **tři měsíce**.

Pozor: V každém případě ale platí oznamovací povinnost u Finanční policie a povinnost mít u sebe na pracovišti k dispozici veškeré nutné doklady, dále i povinnost dodržet rakouské předpisy ohledně pracovní doby a ochrany zaměstnanců.

Ve všech případech doporučujeme včas konzultovat charakter práce a její obsah s příslušnými úřady, aby bylo jisté, zda jsou výše uvedené podmínky skutečně naplněny!

Pozor: Zvláštní ustanovení montážního privilegia se nevztahuje na obor stavebnictví!

Kontakt:

Finanzpolizei – Zentrale Koordinationsstelle (ZKO)

Brehmstraße 14, 1110 Wien

Telefon: +43(0)5 0233 -554 194; -554 726, E-Mail: post.finpul-zko@bmf.gv.at

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

4.3.4 Daň ze mzdy

Vyslaní zaměstnanci, kteří pracují pro svého českého zaměstnavatele na jeho montážích, stavbách, atd. (nesmí se jednat o vyslání přes personální agenturu tzv. personální leasing) mají i nadále povinnost platit daň ze mzdy v ČR, pokud doba po kterou zaměstnanec vykonává práci na území Rakouska, nepřesáhne 183 dní v časovém období 12 měsíců (nikoliv v kalendářním roce).

Daň ze mzdy musejí čeští zaměstnanci v Rakousku platit, pokud:

- pokud český zaměstnanec je vyslán na dobu delší než 183 dní za 12 kalendářních měsíců. Do limitu 183 dní se počítají i volné víkendy a svátky, které stráví zaměstnanec doma v České republice, včetně dní příjezdu a odjezdu.
- český zaměstnavatel je v Rakousku rezidentem, nebo
- má český zaměstnavatel v Rakousku provozovnu, nebo
- má český zaměstnanec v Rakousku bydliště nebo trvalý pobyt.

Pozor: Vyslaným zaměstnancům, kteří jsou vysláni personální agenturou a pracují tak v podniku jiné rakouské firmy (tzv. uživatelský nebo ekonomický zaměstnavatel) je i nadále vyplácena mzda českým zaměstnavatelem, avšak povinnost platit daň ze mzdy v Rakousku vzniká již od 1. dne vyslání. Časový test 183 dní se u přenechání pracovních sil neaplikuje.

4.4 Sociální a zdravotní pojištění

Pokud vyslání zaměstnanců nepřekročí dobu **12 měsíců** (resp. v odůvodněných případech **18 měsíců**) zůstanou zaměstnanci i nadále přihlášení k sociálnímu pojištění v tom státě, kde má zahraniční zaměstnavatel (česká firma) své sídlo. Vyslaní zaměstnanci nejsou v tomto případě povinni přihlásit se k sociálnímu pojištění v Rakousku.

Trvá-li vyslání do Rakouska déle než 12 měsíců (resp. v odůvodněných případech 18 měsíců), končí povinnost být přihlášen k sociálnímu pojištění v domovském státě. Na základě směrnice 2018/957/EU bude vyslaný zaměstnanec od této doby podléhat předpisům rakouského práva sociálního zabezpečení. S tímto přechodem na rakouský systém sociálního zabezpečení je spojena povinnost registrace zaměstnance u pojišť'ovny Österreichische Gesundheitskasse/ÖGK a platby příspěvků.

Skutečnost, že příslušnost k předpisům sociálního zabezpečení zůstane během vysílání zachována v domovském státě zaměstnavatele (např. v ČR), se dokládá prostřednictvím **formuláře A1**, který v případě ČR vystavuje Česká (příp. okresní) správa sociálního zabezpečení. Formulář má charakter dokladu a je vydán za předpokladu, že zaměstnanec je minimálně jeden měsíc v systému sociálního zabezpečení domovského státu. Formulář A1 není potřeba překládat.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

[Postup pro vyřízení formuláře A1](#)

Vyslaní zaměstnanci mají v Rakousku nárok na nezbytnou zdravotní péči. Na základě předložení Evropského průkazu zdravotního pojištění (EHIC) má pojištěnec jednoho členského státu EU na území druhého členského státu nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči s přihlédnutím k povaze nemoci a očekávané délce pobytu. Poskytování zdravotní péče v rámci Evropské unie je upraveno nařízením Rady EHS, která jsou navíc platná i v několika zemích Evropského hospodářského prostoru, které členy EU nejsou.

4.5 Správní postihy v případě nedodržení předpisů o vysílání zaměstnanců

Zaměstnavatel, který

- nesplnil ohlašovací povinnosti vůči rakouským úřadům - chybějící, zpožděné nebo nekompletní ohlášení zaměstnanců, neposkytnutí či nezpřístupnění potřebných ohlašovacích (mzdových, osobních atd.) dokladů v požadované formě a/nebo
- zaměstnává/zaměstnával zaměstnance, kterému neposkytuje/neposkytoval minimálně základní mzdu, která mu podle zákona, nařízení nebo kolektivní smlouvy a v souladu s dodržением příslušných kritérií pro mzdové zařazení přísluší, se dopouští správního přestupku.

Trestní ustanovení LSD-BG byla v reakci na rozsudek ESD C-64-18 Maksimovic, ke kterému se Rakouský správní soud (VwGH) a Rakouský ústavní soud (VfGH) v následující judikatuře připojily, v r. 2021 zásadně revidována – existující ustanovení byla dle názoru ESD nepřiměřená a byla tak v rozporu s unijním právem.

Přiměřenost má být dosažena především zrušením principu kumulace a vytvořením nového rámce trestních sazeb bez existence minimální pokuty (byla součástí LSD-BG do 31. 8. 2021 a činila 1000 € za jednoho zaměstnance). Horní hranice rámce trestních sazeb nového LSD-BG je rovněž horní hranicí v rozsudku ESD C-64/18 Maksimovic.

Rakouskými kontrolními orgány je pečlivě sledována oblast „**zdánlivé samostatně výdělečné činnosti**“ (viz kapitola 3). V České republice běžně rozšířená praxe (zejména ve stavebnictví), kdy zaměstnavatelé s pracovníky neuzavírají pracovní smlouvu, ale jednají s nimi jako se samostatnými podnikateli-živnostníky (OSVČ) na základě smlouvy o dílo může mít v Rakousku za následek spuštění správního řízení, protože klasifikace živnostníků (OSVČ) a zaměstnanců se může dle českého a rakouského práva rozcházet (např. bourací zednické práce nepřísluší OSVČ, ale pouze zaměstnancům). Právomoc rozhodnout o klasifikaci zaměstnanec/OSVČ přísluší dle evropského práva hostující zemi, tedy Rakousku.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Pozor: Podniky, které vykonávají stavební práce ve spolupráci s dalšími firmami, ručí na základě zákona LSD-BG za nároky na minimální mzdu u všech vyslaných i přenechaných zaměstnanců. Teoreticky může ručit i koncový zákazník, který podnik stavebními pracemi pověřil, to ale pouze za předpokladu, že před pověřením o nezaplacení minimálních mezd věděl nebo vědět mohl.

4.5.1 Sankce v případě porušení formálních povinností

V případě porušení formálních povinností podle LSD-BG dochází pouze k jednomu správnímu přestupku, za který se ukládají pokuty v následující výši:

Porušení ohlašovací povinnosti či povinnosti mít v pohotovosti potřebné zaměstnanecké doklady	pokuta až do výše 20 000 €
Maření výkonu rakouských orgánů při kontrole mezd	pokuta až do výše 40 000 €
Neposkytnutí resp. nepřipravenost mzdových dokladů	pokuta až do výše 20 000 €, v opakovaném případě až do 40 000 €

4.5.2 Sankce v případě nedodržení minimální mzdy

S ohledem na platnou rakouskou legislativu, která chrání zaměstnance, je nedodržování mzdových předpisů obzvláště přísně trestáno. To však bohužel platí i v případě formálních pochybení - neúplné mzdové dokumentaci, chybějícím překladům do německého/anglického jazyka, apod.

Revidovaný LSD-BG opouští od předchozí úpravy ukládání pokut na zaměstnance. Místo toho se používá pětistupňový model trestních sazeb, který zohledňuje výši částky zadržené mzdy resp. rozsah nedostatečného zaplacení mezd a zejména na nejvyšším stupni (až 400 000 €) také míru zavinění, tj. případné úmyslné spáchání činu jako zhoršující skutečnost.

V případě porušení rakouských mzdových předpisů podle příslušné kolektivní smlouvy, nařízení, atd. dochází pouze k **jednomu správnímu přestupku**, za který se ukládají pokuty v níže uvedené výši:

Základní stupeň	pokuta až do 50 000 €
Základní stupeň - malé podniky s počtem zaměstnanců < 10, první případ porušení (nikoliv opakovaný případ) a celková částka zadržené mzdy pod 20 000 €	pokuta až do 20 000 €
Celková částka zadržené mzdy nad 50 000 €	pokuta až do 100 000 €
Celková částka zadržené mzdy nad 100 000 €	pokuta až do 250 000 €

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Úmyslné zadržetí částky více než 40% náležitých mzdy + celková částka zadržetých mzdy vyšší než 100 000 €	pokuta až do 400 000 €
---	------------------------

Pokud zaměstnavatel na řešení přestupku okamžitě a plně spolupracuje, použije se místo trestního rozmezí až 100 000 € resp. 250 000 € příslušné nižší trestní rozmezí. Tato regulace neplatí, pokud jsou splněny podmínky nejvyššího stupně trestu (do 400 000 €), nebo pokud se na přestupek použije trestní stupeň do 50 000 € nebo v případě, že výše zadržetých mzdy je nižší než 20 000 € a jedná se o zaměstnavatele s počtem zaměstnanců < 10 a zároveň o první případ přestupku.

4.5.3 Další sankce - předběžné zabavení peněz, pozastavení plateb, vybírání jistiny, dočasný zákaz vykonávání činnosti v Rakousku

Předběžné zabavení peněz (Vorläufige Sicherheit)

V případě důvodného podezření ze spáchání správního deliktu, nebo pokud se domnívá, že trestní stíhání by bylo značně ztíženo, je finanční policie oprávněna stanovit a vybírat dočasné zabavení peněz (Vorläufige Sicherheit, §33 zákona LSD-BG) do výše hrozící peněžité sankce.

Pozastavení plateb (Zahlungsstopp):

Finanční policie může v případě důvodného podezření ze spáchání správního deliktu uvedeného v zákoně LSD-BG nařídit rakouskému zadavateli – nebo zaměstnavateli, k němuž byli dočasně přidělováni zaměstnanci – **pozastavení plateb** (Zahlungsstopp, §34 zákona LSD-BG). To znamená, že rakouskému zadavateli může být za určitých okolností zakázáno uhradit dosud nezaplacenou část odměny za práci zahraničnímu (např. českému) smluvnímu partnerovi. Jedná se o **předběžné opatření v místě výkonu práce**, proti kterému není přípustný žádný právní prostředek.

Vybírání jistiny (Sicherheitsleistung):

V reakci na rozsudek ESD C-33/17 Čepelnik byl nástroj jistiny v novelizaci LSD-BG upraven, nikoliv však odstraněn. Tzn., pokud by mohlo být trestní stíhání značně ztíženo (často případ podnikatelů z jiných členských států EU), může příslušný okresní správní úřad (tj. okresní hejtmanství/Bezirkshauptmannschaft) zaměstnavateli stále ještě uložit povinnost složení části odměny za vykonanou práci jako **jistinu** (Sicherheitsleistung, §34 zákona LSD-BG). Předběžné opatření může být stanoveno až do výše hrozící peněžité sankce. Výzva k uložení jistiny se zákazem plateb (Zahlungsverbot) se uskutečňuje prostřednictvím úředního rozhodnutí, proti kterému lze na Správním soudu příslušné spolkové země Rakouska do čtyř týdnů odvolat.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Dočasný zákaz vykonávání činnosti v Rakousku

Jako nástroj v boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu je rakouským orgánům podle LSD-BG k dispozici i zákaz vykonávání činnosti v Rakousku, a to na dobu minimálně jednoho roku a maximálně na pět let (§31 LSD-BG). Toto opatření připadá v úvahu, pokud byl zaměstnavatel se sídlem v zahraničí právoplatně potrestán kvůli nedodržení základní mzdy u více než třech zaměstnanců, nebo pokud se tohoto přestupku dopustil opětovně.

4.5.4 Jmenování odpovědného zástupce

Za dodržení správních předpisů právníky osobami nese v Rakousku podle §9 zákona o správních pokutách (Verwaltungsstrafgesetz/VStG) odpovědnost ten, který je oprávněn společností zastupovat navenek, tzn. člen představenstva a.s., jednatel společnosti s.r.o., společník veřejné obchodní společnosti (OG), komplementář komanditní společnosti (KG), nikoliv ale prokurista.

Jmenováním odpovědného zástupce podle §9 odst. 2 a 3 výše uvedeného rakouského zákona o správních pokutách, který během přeshraničního vysílání nese zodpovědnost za dodržování správních předpisů a který bude fungovat jako ručitel, může společnost potencionální postihy od začátku omezit.

Odpovědného zástupce je možné jmenovat pro celý podnik nebo pro prostorově či věcně vymezené oblasti působení firmy. Jmenování odpovědného zástupce **z kruhu zaměstnanců** je zapotřebí **neprodleně a písemně ohlásit** na Finanční policii, a to včetně prohlášení o souhlasu jmenované osoby. Příslušné formuláře jsou [ZKO1-A](#) a ZKO1-Z (prohlášení o souhlasu). Jmenování odpovědného zástupce **z kruhu zastupujících orgánů společnosti** (tj. člena představenstva a.s., jednatele s.r.o., atd.) lze uskutečnit bez povinnosti úředního hlášení.

Opuštění funkce odpovědného zástupce z kruhu zaměstnanců, resp. jeho odchod z firmy je zapotřebí Finanční policii neprodleně oznámit, a to formulářem ZKO1-W.

5 Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oboru stavebnictví – BUAK

5.1 Rozsah kompetence pojišťovny BUAK

V případě vysílání zaměstnanců na práci do Rakouska v oboru stavebnictví platí dodatečná pravidla. Jsou-li do Rakouska vysílání nebo dočasně přidělování zaměstnanci ze zahraničních závodů, podléhají jejich nároky na dovolenou a na odstupné zákonu o dovolené a náhradách pracovníků ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz/BUAG). Zaměstnavatel musí proto platit příplatky na dovolenou **pojišťovně zaměstnanců ve stavebnictví (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse/BUAK)**. Dozorcím orgánem pojišťovny BUAK je Spolkové ministerstvo práce a hospodářství (BMAW).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Zda vyslaný zaměstnanec spadá do působnosti pojišťovny BUAK, záleží na druhu vykonávané činnosti. Do působnosti BUAK spadají zaměstnanci, kteří vykonávají činnosti v oblasti stavebnictví. Naproti tomu např. instalatéři sanitární techniky a zámečníci do kompetence BUAK nespádají. Aktuální seznam činností, které do působnosti pojišťovny BUAK spadají, stanoví §2 zákona BUAG.

5.2 Ohlašovací povinnost zaměstnanců v oboru stavebnictví

Vyslání zaměstnanců do Rakouska za účelem stavebních prací podléhá úřední ohlašovací povinnosti - viz bod 4.2. - Ohlášení zaměstnanců u finanční policie

Vyslání je třeba hlásit Centrálnímu koordinačnímu místu (ZKO) před zahájením prací nebo BUAK nejpozději do dvou týdnů od zahájení prací. Ukáže-li se po předání hlášení ZKO potřeba změn ohledně vyslání zaměstnanců (časové rozmezí vyslání, vykonávaná činnost apod.), je nezbytné nahlásit změnu u ZKO prostřednictvím hlášení o změně. Ukáže-li se, že ohlášení jsou neúplná nebo nejasná, může BUAK vyžadovat jejich doplnění.

BUAK zasílá zaměstnavateli tzv. přihlašovací seznam za účelem výpočtu povinných příplatků (*Melde- und Zuschlagsverrechnungsliste*). Zaměstnavatel musí tento seznam nechat zaměstnanci potvrdit a popřípadě doplnit.

Zaměstnavatel sděluje zpravidla v rámci vyslání kontaktní údaje zaměstnanců (včetně čísla účtu) prostřednictvím formuláře. Vznikne-li nárok na náhradu mzdy za dovolenou, poukáže BUAK peníze přímo na účet zaměstnance. Příslušný formulář „Bekanntgabe einer Bankverbindung im Entsendeverfahren“ je k dispozici pod označením „Bankverbindung Entsendung ArbeitnehmerIn“.

Po zapsání údajů nově zapisovaných osob do systému v rámci BUAK, jsou těmto osobám nebo jejich zástupcům zaslány poštou přihlašovací údaje do internetového portálu eBUAK. Tento portál slouží k přenosu údajů o nepříznivých povětrnostních podmínkách, hlášení o příplatcích na dovolenou, údajů pro výpočet náhrady mzdy za dovolenou apod.

Poznámka: Kopie hlášení o vyslání je jedním z dokladů, který je nutné mít k dispozici na místě vykonávání prací a předložit jej v případě úřední kontroly.

Je-li zaměstnanec přeshraničně vyslán, resp. dočasně přidělován k výkonu práce na dobu delší než jeden měsíc, je třeba odevzdávat přímo BUAK **následné hlášení (Folgemeldung)**, ve kterých je třeba uvést konkrétní dobu zaměstnání zaměstnanců. Následné hlášení se podává pouze u pojišťovny BUAK do 15. dne měsíce následujícího po měsíci, v němž dochází k výkonu práce vyslaného zaměstnance v Rakousku.

5.3 Placení příplatků na dovolenou

Zahraniční vysílající společnost musí nahlásit své zaměstnance vyslané do Rakouska u pojišťovny BUAK a po dobu jejich vyslání platit BUAK dle zákona BUAG příplatky na dovolenou. Nárok vyslaných

zaměstnanců na placenou dovolenou dle ustanovení BUAG vzniká prvním dnem vyslání. Výše nároku na dovolenou je dán však pouze v rozsahu uhrazených příplatků ze strany vysílající společnosti.

Výše příspěvku na dovolenou hrazeného zahraničním zaměstnavatelem se řídí dle minimální (hodinové) mzdy stanovené v příslušné kolektivní smlouvě. Zařazení mzdy do určité tarifní skupiny uvedené v kolektivní smlouvě se provádí v podstatě dle skutečně vykonávané činnosti a pracovních zkušeností. Příslušné informace rozhodné pro stanovení výše příspěvku stanovuje BUAK na základě informací o vysílaných zaměstnancích získaných v hlášení ZKO. Jednou měsíčně pak BUAK posílá k uhrazení platební výměry s výší příspěvků na dovolenou zahraničnímu zaměstnavateli. Příslušný příspěvek na dovolenou musí zaměstnavatel zaplatit do 15. dne druhého následujícího měsíce.

Výše denního příplatku na dovolenou, který zaměstnavatel musí uhradit za zaměstnance za každý odpracovaný den, se stanoví v souladu s aktuálně v Rakousku platnou kolektivní smlouvou týkající se výše mezd (kolektivní smlouvou stanovená hodinová mzda). Hodinová mzda stanovená kolektivní smlouvou se zvýší o 20% a vynásobí se tzv. faktorem dovolené (*Urlaubsfaktor*). Tento faktor dovolené stanovuje BMASK a stanoví se s ohledem na týdenní pracovní dobu. V současné době činí:

Běžná týdenní pracovní doba	Faktor dovolené
40	11,85
39	11,55
38,5	11,40

Vzorec zní:

(Mzda dle kolektivní smlouvy + 20% mzdy) x faktor dovolené

5

Příklad: Denní výše příspěvku pro zedníka s 39 hodinovým pracovním týdnem a se základní hodinovou mzdou ve výši 12 EUR se vypočítá:

$$\frac{(12,00 \times 1,20) \times 11,55}{5}$$

5

= 33,26 EUR

Pozor: Jakékoliv změny (snížení pracovního úvazku, snížení počtu vysílaných zaměstnanců, atd.) je potřeba včas hlásit pojišťovně BUAK, neboť tyto změny mají za následek výpočet nové výše příspěvku na dovolenou.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

5.4 Nárok zaměstnanců na dovolenou

Vyslání zaměstnanci mají po dobu vyslání do Rakouska dle rakouských předpisů nárok na náhradu mzdy za dovolenou, a to bez ohledu na skutečnost, zda jsou účastníci českého nebo rakouského systému sociálního pojištění.

Podklady pro stanovení délky a náhrady mzdy za dovolenou podává u BUAK za zaměstnance zaměstnavatel. Nárok na dovolenou však propadá, pokud zaměstnanec nevyužil dovolenou do 31. března třetího roku následujícího po roce, v němž nárok na dovolenou vznikl.

Pozor: Zaměstnanec si nesmí nechat v průběhu pracovního vztahu proplatit náhradu mzdy za dosud nevyčerpanou dovolenou.

O uplatnění nároku na vyplacení příspěvku na dovolenou je informován jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec.

Má-li zaměstnanec nárok na dovolenou za dobu vyslání i na konci pracovního vztahu, může zaslat návrh na výplatu náhrady mzdy za dovolenou dle §9 BUAG jako náhradu za nevybrané dny dovolené. Tento návrh je třeba podat BUAK bezprostředně po skončení pracovního vztahu. Formulář je k dispozici na stránkách BUAK. Nárok na výplatu náhrady mzdy za dovolenou může být uplatněn v průběhu šesti měsíců po skončení pracovního poměru a propadá uplynutím jednoho roku od jeho splatnosti.

Zaměstnanec má nárok na vyrovnání za nevyčerpanou dovolenou dle §10 BUAG. Tento nárok se uplatňuje vůči BUAK a je možné jej uplatnit v případě vstupu do důchodu bezprostředně po této skutečnosti, ve všech ostatních případech po uplynutí doby šesti měsíců (pokud se zaměstnanec více než šest měsíců nenachází v pracovním poměru, z něhož mu vznikl nárok podle BUAG, atd.).

Formuláře týkající se BUAK jsou k dispozici pod tímto odkazem:

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_4.6.2/entsendung-nach-oesterreich/downloads/antrag-arbeitnehmer

Konkrétní případy doporučujeme konzultovat přímo s pojišťovnou BUAK.

BUAK - Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse

Kliebergasse 1a, 1050 Wien

tel.: +43(0) 579 579 5000, tel.: +43 (0) 579 579 -1888 (oddělení koordinace/Koordinierungsstelle)

fax: +43(0) 579 579 95099

E-Mail: kommunikation@buak.at, koordinierungsstelle@buak.at

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_5.6 - česky

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

6 Zvláštní ustanovení pro vysílání pracovníků v oblasti přepravy zboží a osob

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce a hospodářství (BMAW)

6.1 Nová pravidla pro řidiče v mezinárodní silniční dopravě dle směrnice (EU) 2020/1057

Zásadně se ohlašovací povinnost a povinnost dodržení rakouských mzdových a sociálních podmínek včetně připravenosti příslušných dokladů vztahuje i na **mobilní pracovníky v oblasti přepravy**. Od 2. února 2022 jsou nicméně účinná nová pravidla pro řidiče v mezinárodní silniční dopravě, která do určité míry představují zjednodušení dřívějšího režimu vysílání mobilních pracovníků. Jedná se o implementaci směrnice (EU) 2020/1057, která stanoví zvláštní pravidla o vysílání řidičů v odvětví **silniční dopravy**. Podle směrnice se má režim vysílání použít jen v případě dostatečné vazby přepravce (např. z ČR) na území hostitelského členského státu (např. Rakouska). Níže lze k novému režimu uvést jen základní informace.

Za vyslané pracovníky **nejsou** od 2. února t. r. považováni zaměstnanci, kteří vykonávají **bilaterální a tranzitní** přepravu zboží a osob. Tzn., že pro tyto kategorie zaměstnanců se již neuplatňuje směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků a již nebude nutné zde zaměstnancům např. vyplácet odměnu dle rakouských předpisů, pakliže je tato odměna pro ně výhodnější (a také dodržovat další pravidla čl. 3 směrnice 96/71/ES).

Naproti tomu vyslaní řidiči – tedy ti, jichž se netýkají výše uvedené výjimky – mají nárok na pracovní podmínky a minimální mzdu platné v Rakousku. Dále mají po dobu vyslání nárok na příspěvky na náhradu výdajů pokrývajících náklady na cestu, stravu a ubytování, na dodržení maximální délky pracovní doby, minimální doby odpočinku atd. U vyslaných zaměstnanců v mezinárodní dopravě – jedná se především o kabotáž a určité třetizemní operace – se ustanovení zákona LSD-BG stále ještě aplikují.

Další důležitou změnou je **povinný návrat řidičů** do domovského státu jednou za 4 týdny – toto platí již od srpna 2020, od února 2022 se budou muset vracet jednou za 8 týdnů i **vozidla**.

Celková maximální přípustná hmotnost motorového vozidla je pro aplikaci režimu vysílání irelevantní.

6.1.1 O vysílání se **jedná** v následujících případech

- **kabotáž** ve smyslu nařízení 1072/2009 (ES) resp. 1073/2009 (ES) – nakládka a vykládka se uskutečňují ve stejném státu, např. v Rakousku. V tomto případě existuje dostatečná vazba na území hostitelského členského státu, např. Rakouska, a proto platí ustanovení národní legislativy (v Rakousku zejména LSD-BG).

- **třetizemní operace z tzv. „kolečka“** – typicky probíhá tak, že řidič naloží zboží v ČR a odveze je např. do Španělska, kde na cestě zpět opět naloží zboží a odveze je do Francie (tj. třetizemní operace, taktéž **Cross Trade**, řidič ze státu A naloží ve státě B a vyloží ve státě C) Pokračuje přes Německo, kde např. učiní ještě jednu kabotážní přepravu a po jejím ukončení naloží zboží, které finálně doveze do ČR.
- **třetizemní přeprava osob** (např. skupina turistů jede s českým autobusem z letiště Vídeň-Schwechat do Německa).

6.1.2 O vysílání se naopak nejedná v následujících případech

- **bilaterální doprava zboží** na základě odpovídající smlouvy z členského státu EU nebo státu EHP nebo Švýcarska do jiného z výše uvedených států, např. do Rakouska, nebo do třetí země. V tomto případě jsou jak jízda do místa určení, tak jízda zpět považovány za bilaterální.
- **bilaterální doprava zboží včetně dodatečné nakládky/vykládky**, která spadá pod výjimku bilaterální dopravy dle čl. 1 odst. 3 nebo 4 směrnice 2020/1057. Řidič může provádět dodatečnou nakládku/vykládku v členských státech EU nebo třetích zemích, kterými při bilaterální dopravě projíždí. Uskuteční-li se však nakládka a vykládka ve stejném státu (např. v Rakousku), jedná se o kabotáž a zároveň o vysílání – dostatečná vazba na hostitelský stát v tomto případě existuje.
O dalších formálních požadavcích a možnostech dodatečných služeb v bilaterální dopravě, které představují výjimku z vysílání podle směrnice (EU) 2020/1057, je zapotřebí se informovat zvlášť. Přitom je rozhodující, zda jsou vykonávané služby spíše spojeny s dotčeným hostitelským členským státem (např. Rakouskem) než s členským státem usazení.
- **bilaterální přeprava osob** – bez ohledu na to, zda se konkrétní přeprava uskutečňuje ze/do země, kde je podnikatel v silniční dopravě usazen, nebo z/do jiného státu EU resp. státu EHP nebo Švýcarska, a na to, jestli se přeshraničně uskutečňuje v příležitostné nebo pravidelné dopravě. Výjimka z vysílání platí i v případě, kdy dopravce vyzvedává cestující ve svém domovském státu, provádí místní výlety do jiného členského státu a poté se s cestujícími do svého domovského státu vrátí. Kromě bilaterální dopravy může řidič cestující jednou nabrat a/nebo znovu vysadit v členských státech nebo třetích zemích, kterými projíždí, za předpokladu, že není nabízena žádná přeprava mezi dvěma místy v tranzitní zemi (= kabotáž). O dalších formálních požadavcích a možnostech dodatečných služeb v bilaterální přepravě osob, které představují výjimku z vysílání podle směrnice 2020/1057, je zapotřebí se informovat zvlášť.
- **tranzitní doprava** – mezinárodní přeprava při tranzitu přes území některého členského státu, např. Rakouska, nepředstavuje vysílání pracovníků. Zde je charakteristické, že řidič daným členským státem projíždí, aniž by provedl nakládku či vykládku zboží nebo nástup či výstup cestujících.
- **kombinovaná doprava** – je **částečnou výjimkou** z režimu vysílání. Vykonává-li řidič kombinovanou dopravu, povaha poskytované služby během počátečního nebo závěrečného

silničního úseku úzce souvisí s členským státem usazení, pokud tento úsek sám o sobě představuje bilaterální přepravu. Naopak je-li přeprava během daného silničního úseku vykonána v hostitelském členském státu nebo je vykonána jakožto jiná než bilaterální mezinárodní přeprava, existuje zde dostatečná vazba na území hostitelského členského státu, a proto by se měla pravidla pro vysílání pracovníků použít.

6.2 Ohlašování zaměstnanců v oblasti přepravy zboží a osob

6.2.1 Ohlašování zaměstnanců v mezinárodní silniční dopravě – systém IMI

Formální požadavky vysílání vč. ohlašování zaměstnanců v silniční dopravě se nově týkají pouze určitých druhů jízd, zejména kabotáže a třetizemní přepravy, pokud nejde o doklázky zboží. Pro zaměstnance v těchto kategoriích nyní stanoví povinné formality vysílání a příslušná kontrolní opatření exkluzivně a v sjednocené formě směrnice (EU) 2020/1057. U všech jiných uvedených kategorií silniční dopravy, zejména bilaterální a tranzitní dopravy, se nejedná o vysílání, a proto už žádné hlášení nevyžadují.

Pokud se v oblasti mezinárodní silniční dopravy o vysílání jedná (viz bod 6.1.1), vzniká zaměstnavatelům od 2. února 2022 povinnost ohlásit vyslané zaměstnance pomocí jednotného formuláře EU přes systém pro výměnu informací o vnitřním trhu IMI. Vždy je zapotřebí se nejdříve zaregistrovat pomocí EU login/ECAS account, pak zaregistrovat firmu a až poté jednotlivé řidiče a vytvořit pro ně ohlášení. Systém je k dispozici ve všech úředních jazycích EU (samozřejmě vč. ČJ) na evropském portálu

<https://www.postingdeclaration.eu/landing>

Hlášení o vyslání IMI musí být provedeno před zahájením vysílání a obsahuje:

- identifikaci podnikatele v silniční dopravě, alespoň ve formě čísla eurolicence,
- kontaktní údaje odpovědného zástupce nebo jiné kontaktní osoby v domovském státě podnikatele/přepravce pro případ komunikace s kompetentními orgány státu vyslání,
- totožnost řidiče, adresa pobytu a číslo řidičského průkazu,
- datum počátku pracovní smlouvy řidiče a uvedení zákona, který se na smlouvu vztahuje,
- naplánovaný začátek a konec vyslání,
- registrační značky vozidel,
- specifikace přepravní služby (např. přeprava zboží, přeprava osob, mezinárodní přeprava, kabotáž).

Pro kontrolní účely musí vysílající zaměstnavatel hlášení o vyslání přes rozhraní IMI pokaždé aktualizovat. Informace z hlášení o vyslání jsou uloženy v systému informací IMI za účelem kontroly po dobu 24 měsíců.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Národní ohlašovací formuláře pro řidiče v mezinárodní silniční dopravě (např. pro Rakousko) od 2. února 2022 již nelze používat.

6.2.2 Ohlašování zaměstnanců v jiných odvětvích mezinárodní dopravy – formulář ZKO

Směrnice (EU) 2020/1057 upravuje pouze oblast mezinárodní silniční dopravy. Přepravci, kteří vykonávají přepravní služby v jiném odvětví než v silniční dopravě, např. v mezinárodní železniční, letecké nebo vodní dopravě, musí své mobilní pracovníky nadále hlásit kompetentnímu národnímu orgánu, tj. v Rakousku centrálnímu koordinačnímu místu ZKO. Zde zůstávají stávající ustanovení pro mobilní pracovníky v odvětví dopravy beze změny. Tzn., hlášení se nadále uskutečňuje **paušálně vždy pro šest měsíců** a tedy nezávisle na konkrétním vyslání:

- **Smí být použito pouze „paušální hlášení“ ZKO pro oblast přepravy, nikoliv jednotlivé hlášení ZKO-3 resp. rámcové/hromadné hlášení.** Paušální hlášení se provádí zvláštním formulářem, a to [ZKO 3-Trans](#).
- Je nutné uvést v tomto období v Rakousku předpokládané nasazené zaměstnance a úřední poznávací značky používaných motorových vozidel
- Jakékoliv změny zaměstnanců či vozidel, resp. ohlášení dalších zaměstnanců či motorových vozidel, je třeba hlásit formulářem [ZKO 3-Trans AE-M](#).

Hlášení je třeba podat **před zahájením prací**.

6.3 Požadované doklady při vysílání v oblasti přepravy

6.3.1 Dokumentace v oblasti mezinárodní silniční dopravy

Po ohlášení přes evropský systém pro výměnu informací o vnitřním trhu IMI musí vyslaný pracovník během vyslání mít u sebe následující doklady:

1. **kopie hlášení o vyslání** ze systému informací IMI (v papírové nebo elektronické podobě),
2. **přepravní doklady**, např. elektronický nákladní list (e-CMR) nebo jiné přepravní doklady (viz čl. 8 odst. 3 nařízení 1072/2009),
3. **záznamy z tachografu**, zejména symboly zemí hostitelských států, ve kterých mobilní pracovník během vyslání pobýval.

Dále platí povinnost vysílajícího zaměstnavatele, po skončení vyslání **na vyžádání** kontrolních orgánů hostitelské země prostřednictvím systému informací IMI poslat v kopii přepravní doklady, záznamy z tachografu, doklady o odměňování řidiče v době vyslání, pracovní smlouvu nebo rovnocenné dokumenty, záznamy o pracovní době řidiče a potvrzení o platbě. Zaměstnavatel musí tyto

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

dokumenty předložit prostřednictvím systému informací IMI do 8 týdnů ode dne, kdy byl o to požádán.

6.3.2 Dokumentace v jiných odvětvích mezinárodní dopravy

Následující doklady musí mít vyslaný pracovník **v nesilniční dopravě** (např. v mezinárodní železniční, letecké nebo vodní dopravě) při vysílání u sebe již od vstupu na území Rakouska, a to buď v papírové nebo v čitelné elektronické podobě (okamžitě přístupné např. v tabletu, nikoliv na vzdáleném serveru či na USB – technické přístroje se musí nacházet ve vozidle již v okamžiku příjezdu na rakouské území):

1. **kopie hlášení o vysílání** - není-li z časových či technických důvodů (např. při realizaci kabotáže) možné mít kopii hlášení u sebe ve vozidle, je zapotřebí oznámit alespoň **číslo transakce/referenční číslo** ohlášení, které žadatel obdržel při ohlášení.
2. **doklad o sociálním pojištění A1** (v národním jazyce) - pokud vystavení dokladu A1 před vysíláním nebylo možné: je třeba mít u sebe alespoň žádost o vystavení dokladu A1 či dalších podkladů, z nichž vyplývá, že zaměstnanec je v době výkonu práce v Rakousku nahlášen v systému sociálního pojištění. Na rozdíl od dokumentu A1 je třeba mít žádost s překladem do německého nebo anglického jazyka. Ověřený překlad se nevyžaduje.
3. **mzdové doklady**, z nichž v každém případě vyplývá, jaký plat zaměstnancům během jejich zaměstnání v Rakousku přísluší a je jim skutečně vyplácen. Ke mzdovým podkladům patří:
 - **pracovní smlouva** nebo písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy). Pro zaměstnance, který není občanem členského státu EU, je nutno v případě kabotáže připravit pracovní povolení vysílajícího státu, je-li takové povolení ve vysílajícím státu zapotřebí.
 - výplatní páska, doklady zaměstnavatele o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu
 - podklady týkající se mzdového zařazení, např. vzdělání a předchozí pracovní poměry, důkaz o profesní kvalifikaci (hraje-li to role podle kolektivní smlouvy), a
 - **rozpisy pracovní doby**, záznamy o pracovní době každého vyslaného zaměstnance.

Kopie hlášení o vyslání, doklad o sociálním pojištění A1, pracovní smlouva (resp. zaměstnanecký list) a rozpisy pracovní doby musí být při vysílání **ve vozidle**.

Výplatní páska, doklady zaměstnavatele o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu, doklady týkající se mzdového zařazení (např. důkaz o vzdělání či profesní kvalifikaci, předchozí pracovní poměry, hraje-li to role podle kolektivní smlouvy), záznamy o pracovní době každého vyslaného zaměstnance) je třeba rakouským úřadům předložit **na požádání**. V tomto případě je zapotřebí tyto podklady předložit ve lhůtě 14 kalendářních dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém proběhla kontrola. Časové období, za které musí být předloženy podklady, zahrnuje kalendářní měsíc, ve kterém proběhla kontrola zaměstnance, a předchozí měsíc, pokud byl zaměstnanec v této době již činný v Rakousku.

Všechny mzdové doklady musí být předkládány **v německém nebo anglickém jazyce**, resp. s překladem do jednoho z těchto jazyků. Ověřený překlad se nevyžaduje.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Doklady o výplatě mzdy nebo doklady o bankovním převodu (pokud tyto doklady jsou za dané období už k dispozici) lze mít k dispozici i v jiném jazyce než v německém/anglickém, pokud je zřejmě příslušné mzdové období, výše odměny a příjemce.

Záznamy o pracovní době lze vyhotovovat na kontrolních přístrojích obvyklých v dopravním odvětví (jak v analogové, tak v digitální podobě), pokud ze záznamu vyplývá pracovní doba, za kterou se dle rakouské kolektivní smlouvy vyplácí mzda. Přitom je nutno dbát na to, že i za jiné časy, než je doba řízení, je možno vyplatit mzdu.

Pozor: Vzhledem ke komplexnosti problematiky doporučujeme konkrétní případy přeshraničních služeb v tomto odvětví konzultovat přes platformu <https://www.entsendeplattform.at>. Příslušní úředníci přijímají dotazy v němčině nebo v angličtině.

7 Daňové otázky v Rakousku

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo financí (BMF)

Pozor: Konkrétní daňové otázky doporučujeme konzultovat s daňovými poradci.

Bližší informace k daním při poskytování přeshraničních služeb (OSVČ) naleznete [zde](#).

FINANZAMT GRAZ – STADT

Conrad-von-Hötendorfstr. 14-18, 8018 Graz

Referat für ausländische Unternehmer/referát pro zahraniční podnikatele

tel. +43(0)502 33-333, fax +43(1)50233-5938041, E-Mail: Post.FA68-UV01@bmf.gv.at

7.1 Daň z obratu (Umsatzsteuer)

Podnikatel (daňový rezident ČR) se stává v Rakousku plátcem daně z obratu, i když v Rakousku nemá sídlo či bydliště, a to při uskutečňování **jakýchkoliv obrátů (tzn. od prvního eura)**, pokud se jedná o plnění zdanitelná v Rakousku a nikoliv o případy, kdy daňový dluh přechází v systému Reverse Charge na příjemce služby.

Je zapotřebí, aby se česká firma/OSVČ **zaregistrovala na příslušném finančním úřadě** v Rakousku, tzn. na výše uvedeném FÚ Finanzamt Graz-Stadt, který je kompetentní pro zdanění zahraničních podnikatelů na celém území Rakouska. Daň z obratu (Umsatzsteuer) má dvě sazby – základní sazbu ve výši 20 % a sníženou sazbu ve výši 10 %. Jen u výjimečných komodit (např. živých zvířat a rostlin) se používá sazba 13 %. Je totožná s daní z přidané hodnoty (Mehrwertsteuer/MwSt), kterou platí koncoví spotřebitelé.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

Příklad Reverse Charge: Český natěrač p. Málek, OSVČ a plátce DPH v ČR, bude natírat sám okna v Rakousku. Objednavatelem služby je rakouská firma. DPH přejde v systému Reverse Charge na příjemce služby a registrace k DPH v Rakousku není třeba.

Jestliže zakázku provede jiná česká firma F a vystaví fakturu panu Málkovi, přejde na pana Málka daňový dluh v rámci systému Reverse Charge. Pan Málek se nemusí v Rakousku registrovat, pokud nebude úřadem vyzván. Jestliže si bude chtít pan Málek uplatnit rakouské DPH na vstupu, protože v rámci jiné zakázky nakoupil v Rakousku laky, pohonné hmoty do užitkového vozu a zaplatil hotel, je třeba se v Rakousku zaregistrovat a podat roční daňové přiznání.

Při registraci a za účelem přidělení daňového čísla je nutno vyplnit a finančnímu úřadu zaslat:

- [formulář VERF 19](#) (v případě příslušníka z třetí země VERF 18)
- kopie výpisu z obchodního rejstříku, resp. v případě kapitálové společnosti kopie společenské smlouvy
- [osvědčení o podnikání U70](#)
- při registraci kapitálové společnosti je dále zapotřebí předložit podpisový vzor VERF26 v originále

Doklady pro registraci prosím poslat na níže uvedenou adresu:

FINANZAMT ÖSTERREICH

Postfach 260, 1000 Wien

nebo fax: +43 50 233 5938041

Bohužel není možné doklady zasílat emailem v naskenované formě, a jako zahraniční firma také nejde je doručit přes systém rakouské daňové správy FinanzOnline. FÚ, který to zpracovává, je jak uvedeno výše FA Graz-Stadt, tam ale dostávají dokumenty přiděleny z centrálního Finanzamt Österreich. V případě, že budete posílat dokumenty poštou, udělejte si prosím kopie - pomůže to v případě nějaké urgency.

Pozor: Na rozdíl od České republiky je třeba před podáním ročního přiznání k dani z obratu (Umsatzsteuerjahreserklärung U1), podávat **ohlášení o předpokládaných obratech** (Umsatzsteuervoranmeldung U30) podle výše očekávaného obratu. Více naleznete [zde](#).

Ohlášení o předpokládaných obratech je potřeba odevzdat nejpozději do 15. druhého následujícího měsíce (např. při podávání měsíčního přiznání k dani z obratu za měsíc květen je termín podání přiznání 15. července).

Roční daňové přiznání U1 je třeba podat elektronicky nejpozději do 30. června následujícího roku, a to prostřednictvím web aplikace Finanzonline (<https://finanzonline.bmf.gv.at/fon/>).

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

7.2 Daň z příjmů fyzických a právnických osob (ESt, KöSt)

Příjmy českých OSVČ a obchodních společností ze zdrojů na území Rakouska **podléhají v Rakousku zdanění**, pokud se jedná o

- příjmy ze živnostenské činnosti (*Gewerbebetrieb*),
- ze samostatně hospodářské činnosti (*selbständige Einkünfte*),
- ostatní příjmy rakouských nerezidentů vyjmenované v § 98 zákona o dani z příjmu fyzických osob (*Einkommensteuergesetz/EstG*, BGBl. č. 400/1988)

Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Rakouskem (č. 31/2007 Sb.m.s., dále jen SZDZ) stanoví, zda má Rakousko na zdanění právo nebo zda tyto příjmy podléhají zdanění pouze v ČR.

Zisky závodů (českých daňových rezidentů) z podnikání v Rakousku jsou zdaňovány na základě uvedené smlouvy v České republice do té doby, dokud nedojde v Rakousku ke vzniku stálé provozovny. Základním předpokladem pro zdanění zisků závodů (českých daňových rezidentů) v Rakousku je tedy vznik stálé provozovny. Stálou provozovnu nelze nijak založit, vzniká automaticky na základě splnění předpokladů uvedených ve SZDZ. Rozhodující kritéria pro vznik stálé provozovny určuje příslušná SZDZ s Rakouskem v článku číslo 5. Stálou provozovnou se myslí místo výkonu činnosti jako dílna, kancelář nebo staveniště. Nejedná-li se o stálou provozovnu, která vznikne až po naplnění časového testu, jako například stavba trvající déle než 12 měsíců nebo poskytování služeb (tzv. služební provozovna) trvající déle než 6 měsíců v dvanáctiměsíčním období, je třeba pro vznik provozovny posoudit i pojem trvalost. Dle mezinárodních vzorových smluv je dána stálost resp. trvalost při překročení 6 měsíční časové lhůty. Podmínku stálosti však splňují z hlediska živnosti i opakované činnosti vykonávané v rozsahu nad 90 pracovních dnů v kalendářním roce (viz rakouský živnostenský zákon/GewO, §373b).

Vznik stálé provozovny je v praxi dosti často sporným tématem a je třeba posoudit případ od případu. Při špatném posouzení situace a dodatečném vyhodnocení podnikatelské činnosti jako činnosti poskytované v rámci rakouské stálé provozovny není Česká republika povinna započíst (vrátit) dodatečně zaplacenou poměrnou daň z příjmu v Rakousku!

Za stálou provozovnu se každopádně nepovažuje:

- distribuční sklady,
- vzorkovny,
- zásoba zboží udržovaná za účelem zpracování jiným podnikem.

Pozor: Doporučujeme Vaši situaci včas konzultovat s daňovým poradcem.

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

t: +43(0)1 899 58-164 / -168, e-mail: commerce_vienna@mzv.cz | www.mzv.cz/vienna

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

8 Zvláštní téma - Elektronická evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“)

Začátkem roku 2016 byl v Rakousku spuštěn systém elektronické evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“) za prodej zboží a služeb. Tímto systémem je stanovena povinnost podnikatelů elektronicky evidovat hotovostní tržby a vystavovat účtenky v případě, že podnikatel překročí roční obrat 15.000 EUR čistého a přitom zároveň realizuje hotovostní tržby nad 7.500 € čistého. Pod systémem elektronické evidence se rozumějí i záznamové systémy na základě serveru, váh a taxometrů s funkcí pokladny, které umožňují dokumentaci hotovostních tržeb.

Na základě EET je každý podnikatel povinen

- přihlásit registrační pokladnu u Finančního úřadu a vybavit ji dodatečným technickým zabezpečením k ochraně proti manipulaci,
- opatřit si jednotku pro podpis a vytváření elektronické značky (nejčastěji ve formě čipu) k registrační pokladně,
- nahlásit obě tyto složky na FinanzOnline,
- elektronicky ověřit doklady skrz aplikaci rakouského ministerstva financí.

V případě, že tak není učiněno, může být uložena pokuta až do výše 5 000 EUR.

Z povinnosti elektronické evidence tržeb byly zavedeny určité **výjimky**, a to v případě,

- že podnikatelský subjekt dosahuje roční obrat do 30.000 EUR ve venkovním prostředí. Do stejné hranice nepodléhají povinnosti EET roční obraty, které byly uskutečněny na horských resp. lyžařských chatách,
- provozu kantýn obecně prospěšných spolků, pokud mají otevřeno maximálně 52 dní ročně a obrat nepřesahuje 30.000 EUR.

Všechny informace o povinnosti elektronické evidence tržeb včetně příslušných výjimek a úlev (zejména pro online shopy, obchodování mimo obchodní prostory, mobilní skupiny zaměstnanců s místem výkonu mimo stálou provozovnu, atd.) naleznete pod odkazem

<https://www.usp.gv.at/steuern-finanzen/registrierkassen/kassenbelege.html>